

[Handelsministeren.]

foreskrive regler om fakturering, mærkning eller skiltning med pris og vægt — alt sammen oplysninger, der skal tjene til vejledning for forbrugerne.

Adgangen til at fastsætte retningsgivende priser vil i den foreliggende form indebære en nydannelse i dansk prislovgivning. Efter forslaget kan fastsættelse af retningsgivende priser finde sted inden for områder, hvor en foretaget undersøgelse har vist at der forekommer urimelige priser. En sådan foranstaltning vil formentlig kunne virke konkurrencefremmende gennem den almindelige orientering, der herved gives forbrugerne og de erhvervsdrivende om, hvilke priser der må anses for rimelige under normale omsætningsvilkår. For de erhvervsdrivende vil sådanne indgreb være mindre vidtgående end fastsættelsen af priser og avancer, som ikke må overskrides. Som nævnt savner vi et erfaringsgrundlag med hensyn til virkningen af retningsgivende priser, og det vil derfor være naturligt, om vi i det udvalg, der kan forventes nedsat, kommer til nærmere at drøfte de aspekter, som forslaget om denne bestemmelse indebærer.

Jeg har det håb, at udnyttelsen af bestemmelsen om fastsættelse af højestepriser og -avancer kun i meget ringe grad vil vise sig nødvendig. Med den vægt, der må lægges på en sund prisudvikling, bør myndighederne imidlertid ikke være afskåret fra på det i lovforslaget givne grundlag at gribe ind over for konstaterede urimelige priser og avancer. Det er selvsagt ikke tanken at mistænkeliggøre de handlende som erhverv, hvad der efter min mening heller ikke er grundlag for, men der kan som bekendt altid findes undtagelser, og det er en også for de handlende selv uholdbar situation, såfremt der ikke kan gribes ind over for konstaterede urimelige priser. Jeg håber, at bestemmelsen om indgreb først og fremmest vil komme til at få betydning ved sin forebyggende virkning, idet den positive løsning: at konkurrencen medfører en rimelig prisdannelse, efter min mening må være at foretrække for offentlig prisregulering; men med den betydning, der i den foreliggende situation må tillægges prisudviklingen, finder jeg det er nødvendigt

med en „beredskabsbestemmelse“ som den foreslåede.

Forinden monopoltilsynet fastsætter retningsgivende priser eller højestepriser og -avancer, kan det påregnes, at tilsynet på sædvanlig måde drøfter spørgsmålene med de interesserede erhvervs- og brancheorganisationer. I øvrigt vil behandlingen i monopolrådet med dettes alsidige kendskab til erhvervs- og forbrugerforhold i sig selv indebære fornøden sikkerhed for, at sådanne foranstaltninger ikke iværksættes, forinden en alsidig belysning af de pågældende problemer foreligger.

Såfremt vi skal bryde den onde cirkel, hvorved indkomsterne gennem højere priser og avancer og højere lønninger presses op over det niveau, som produktiviteten i samfundet betinger, er det nødvendigt, at alle befolkningsklasser viser tilbageholdenhed i deres indkomstkraav.

Det fremsatte forslag til en udbygning af prislovgivningen hviler på samme hovedprincip som den gældende lovgivning, nemlig at under rolige konjunkturforskyndelser med normale forsyninger er den frie konkurrence den bedste garanti mod urimelige priser. Loven lægger derfor hovedvægten på de konkurrencefremmende foranstaltninger. Det må forventes, at de sanerende virkninger af det økonomiske forlig slår igennem i løbet af efteråret og bevirker en afdæmpning af efterspørgselspresset, som i sig selv vil medføre, at det for de handlende kan blive vanskeligt at fastholde de hidtidige avancer, hvis de ikke vil se deres omsætning gå ned. Jeg tror derfor ikke, der i almindelighed vil være mulighed for at beregne ekstraordinær avance af omsætningsafgiften eller prisforhøjelserne på landbrugsvarer. Hvis der alligevel viser sig områder, hvor en urimelig avanceberegning finder sted, vil myndighederne efter de foreslåede bestemmelser have mulighed for at gribe ind ved fastsættelse af maksimalpriser. Det kan her forventes, at monopoltilsynet, ligesom det har været tilfældet ved prisgodkendelse for de varer, der omfattes af monopolloven, vil stille sig afvisende over for krav om ekstraordinær avance på grund af omsætningsafgiften eller forhøjelsen af hjemmemarkedspriserne for landbrugsvarer. Det er klart, at man ikke kan dele